

Veranderingen rekeningschema Protestantse kerk 2022

Beste kerkenraadsleden en leden van de Colleges van kerkrentmeesters en diakenen,

Wij vragen u dit document beschikbaar te stellen aan uw penningmeesters, administrateurs of uw eventuele externe administratiekantoor.

Met ingang van het boekjaar 2022 worden er enkele wijzigingen aangebracht in [het rekeningschema](#). Ze zijn inmiddels verwerkt in FRIS. Het rekeningschema 2022 is gepubliceerd op de website van de Protestantse kerk. Daaruit blijkt dat er enkele naamsveranderingen zijn in de rekeningen (geel gemarkeerd), maar ook dat er enkele rekeningen zijn toegevoegd (groen gemarkeerd). We sluiten daarmee aan op de [richtlijn begroting en jaarverslaggeving PKN boekjaar 2021](#) die, ten opzichte van de richtlijn 2020, vooral tekstueel gewijzigd is. De belangrijkste wijziging is de verdere uitsplitsing van de materiële vaste activa.

Wijzigingen in balansrekeningen

De uitsplitsing in de balans heeft betrekking op drie zaken:

1. Een duidelijker indeling in kerkelijke activa (rekeningen 00.10 t/m 00.50) en niet-kerkelijke activa (rekeningen 00.55 t/m 00.85) en de bijbehorende installaties en inventarissen in niet-kerkelijke gebouwen (rekeningen 01.20 en 01.40).
2. De rekening 00.30 wordt, zoals de naam al aangeeft, in het vervolg uitsluitend gebruikt voor kerkelijke verenigingsgebouwen/centra. Voor overige kerkelijke gebouwen werd een nieuwe rekening 00.35 geopend. Voor de niet-kerkelijke verenigingsgebouwen/centra is een nieuwe rekening 00.55 beschikbaar.
3. Een uitsplitsing van onbebouwde eigendommen in 00.80 *Landerijen* en 00.85 *Overige bebouwde en onbebouwde onroerende zaken*.

4. De rekening *Herwaarderingsreserves* wordt gesplitst in twee rekeningen.

Rekening 21.94 onderging een naamsverandering en heeft voortaan uitsluitend betrekking op de herwaarderings van niet-kerkelijke onroerende zaken, dus de vastgoedbeleggingen. Rekening 21.95 is toegevoegd en heeft uitsluitend betrekking op de herwaarderings van kerkelijke onroerende zaken, niet zijnde kerkgebouwen.

Mogelijke overboekingen in uw eigen administratie en/of in FRIS

Ad 2. Het kan voorkomen dat u zowel in uw interne boekhouding als in FRIS een overboeking moet maken van 00.30 *Kerkelijke verenigingsgebouwen/centra* naar 00.35 *Niet-kerkelijke verenigingsgebouwen/centra*.

Ad 3. Het kan voorkomen dat u zowel in uw interne boekhouding als in FRIS een overboeking moet maken van 00.80 *Landerijen* naar 00.85 *Overige bebouwde en onbebouwde onroerende zaken*.

Ad 4. Hier kan het voorkomen dat u een overboeking moet maken van 21.94 *Herwaarderingsreserves niet-kerkelijke onroerende zaken* naar 21.95 *Herwaarderingsreserves kerkelijke onroerende zaken*, omdat deze beide rekeningen in FRIS gekoppeld horen te zijn aan de rekeningen genoemd onder punt 1.

In de bijlage aan het eind van dit document geven wij voorbeelden hoe u dat eenvoudig kunt aanpassen in FRIS. De eenvoudigste oplossing is de correcties te baseren op de cijfers die per 1 januari 2022 op de beginbalans staan. Dan hebt u een duidelijke aansluiting met het vorig boekjaar en voor 2022 loopt een en ander meteen op de juiste manier.

Wijzigingen in exploitatierekeningen

Naast naamswijzigingen van enkele exploitatierekeningen, heeft de wijziging ook tot gevolg dat er enkele nieuwe exploitatierekeningen zijn ontstaan, omdat die in FRIS gekoppeld zijn aan balansrekeningen.

Batenrekeningen

De rekeningen 80.35 - 80.55 - 80.85 zijn gekoppeld aan de kolom "opbrengst huur of pacht" in de 00 rubriek.

Rekening 95.31 is gekoppeld aan de *Herwaarderingen* op de rekeningen 00.55 t/m 00.85.

Rekening 95.32 is gekoppeld aan de *Herwaarderingen* op de rekeningen 00.10 t/m 00.50. Kerkgebouwen worden gewoonlijk niet geherwaardeerd, maar opgenomen voor de historische prijs, verminderd met de afschrijvingen in de loop der jaren.

Op verzoek van gebruikers is rekening 83.61 *Quotum collectes* toegevoegd waardoor de opbrengst van collectes voor de quotum-afdracht apart zichtbaar is. Rekening houdend met komende ontwikkelingen in de soorten kerkplek, zijn de rekeningen 83.61, 83.71, 83.72 en 83.73 toegevoegd.

Lastenrekeningen

Vanwege de uitsplitsing in de materiële vaste activa werd het noodzakelijk rekeninggroepen toe te voegen. Zie de groep 40.80 *Overige kerkelijke gebouwen*, de groep 41.50 *Overige bebouwde en onbebouwde onroerende zaken* en onder de Afschrijvingen de rekeningen 42.35, 42.55 en 42.85. Vanwege een andere opzet van de facturering van predikantstraktementen vanaf 2022 zijn een aantal rekeningen in de rubriek 43 *Pastoraat* daarop aangepast en is rekening 43.15 vervallen.

Omdat de wijziging van het rekeningschema betrekking heeft op het boekjaar 2022, kan dat tot gevolg hebben dat cijfers in de begroting 2022 binnen een rubriek op de verkeerde plek staan. Dat is een vervelende bijkomstigheid, die in de jaarrekening eenmalig en wel alleen in 2022 voor de kolom begroting 2022 geldt. De begroting 2023 wordt op nieuwe situatie ingevuld, alleen kunnen ook daar de vergelijkende cijfers uit de begroting 2022 en de jaarrekening 2021 binnen een rubriek verkeerd staan. De totalen per rubriek kloppen dus wel. Daarvoor ons excuus.

Vanaf de jaarrekening 2023 loopt alles weer parallel, inclusief de vergelijkende cijfers uit de jaarrekening 2022.

Voorbeelden

1. U hebt in de afgelopen jaren een herwaardering van € 100.000 toegepast op de vastgoed-beleggingen, dus op een van de rekeningen 00.55 tot en met 00.80. Dat zijn dus niet-kerkelijke gebouwen of gronden geweest. Die herwaardering is op dat moment gekoppeld aan rekening 95.31 *Herwaardering niet-kerkelijke onroerende zaken* en daarna hebt u het bedrag van de herwaardering toegevoegd aan rekening 21.94 *Herwaarderingsreserve niet-kerkelijke onroerende zaken*. Dat is, ook in 2022, juist en er is geen correctie nodig.
2. U hebt in de afgelopen jaren een herwaardering van € 250.000 toegepast op een van de kerkelijke gebouwen, bijvoorbeeld de pastorie of de kosterwoning op rekening 00.40 of 00.50. Die herwaardering is op dat moment gekoppeld aan rekening 95.31 *Herwaardering niet-kerkelijke onroerende zaken* en daarna hebt u het bedrag van de herwaardering toegevoegd aan rekening 21.94 *Herwaarderingsreserve niet-kerkelijke onroerende zaken*. Nu ontstaat er een te corrigeren verschil: er moet een overboeking plaatsvinden van 21.94 *Niet-kerkelijke onroerende zaken* naar 21.95 *Kerkelijke onroerende zaken*. In FRIS neemt u op rekening 21.94 in de kolom *Toevoegingen* een negatief bedrag op van € 250.000. Daarna neemt u op rekening 21.95 *Herwaarderingsreserves kerkelijke onroerende zaken* voor hetzelfde bedrag een positief bedrag op. In de exploitatierekening hoeft u niets te doen, omdat beide bedragen tegen elkaar wegvallen en niet in de 60 of 90 serie terechtkomen.
3. In de afgelopen jaren hebt u grond die in erfpacht werd uitgegeven, op rekening 00.80 *Landerijen* geboekt. Inclusief een herwaardering van € 500.000 is de boekwaarde op dit moment € 600.000. De herwaardering van € 500.000 is terechtgekomen op rekening 21.94 *Herwaarderingsreserve niet-kerkelijke onroerende zaken* en dat is ook in 2022 juist. Er moet nu wel een overboeking plaatsvinden van rekening 00.80 *Landerijen* naar rekening 00.85 *Overige bebouwde en onbebouwde onroerende zaken*. In FRIS neemt u op rekening 00.80 *Landerijen* in de kolom (des)investeringen een minpost op van € 600.000. Op rekening 00.85

Overige bebouwde en onbebouwde onroerende zaken neemt u in de kolom (des)investeringen een pluspost op van € 600.000. De erfpacht die tot nu toe vanwege een koppeling werd geboekt op 80.80 *Landerijen* komt in het vervolg terecht op 80.85 *Overige bebouwde en onbebouwde onroerende zaken*. Zoals vermoed ontstaat daardoor in de kolom begroting 2022 in de begroting 2023 een verschil dat ook nog even blijft staan in de jaarrekening 2022, omdat daar vergelijkende cijfers worden opgenomen.

- In de afgelopen jaren hebt u op rekening 00.30 *Kerkelijke verenigingsgebouwen/centra* een bijgebouw, waarin een kringloopwinkel en een voedselbank zijn gevestigd, geboekt met een huidige boekwaarde van € 225.000, inclusief een herwaardering van € 200.000. U kiest ervoor om dit gebouw over te boeken naar rekening 00.70 *Overige niet-kerkelijke gebouwen*. De herwaardering van € 200.000 is destijds terecht gekomen op rekening 21.94 *Herwaarderingsreserves niet-kerkelijke gebouwen* en dat is juist, geen correctie nodig. In FRIS neemt u op rekening 00.30 *Kerkelijke verenigingsgebouwen/centra* in de kolom (des) investeringen een minpost op van € 225.000. Op rekening 00.70 *Overige niet-kerkelijke gebouwen* neemt u in de kolom (des)investeringen een

pluspost op van € 225.000. In het vervolg zullen de opbrengsten die tot nu toe terecht kwamen op 80.30 *Kerkelijke verenigingsgebouwen/centra* terecht komen op 80.70 *Overige niet-kerkelijke gebouwen*.

Nog een algemene opmerking over herwaarderingsreserves. Zowel in de rubriek 00 *Onroerende zaken* als in de rubriek 21 *Bestemmingsreserves en -fondsen*, waaronder dus 21.94 en 21.95, kunt u naar behoefte specificatieregels toevoegen. Omdat het verstandig is voor elk gebouw of ander eigendom de herwaardering te laten zien, raden wij u aan om voor elk actief een aparte regel te gebruiken, zowel bij de activa als bij de herwaarderingsreserves. Als u dan een actief verkoopt, is het eenvoudiger om de dan vrijvallende herwaardering te bepalen en over te boeken.

Tips over FRIS

In de vorige nieuwsbrief wezen wij u op een handiger gebruik van nullen en van de vinkjes bij "nvt" per scherm of per rekeningnummer. Wij hebben u een eindje op weg kunnen helpen. Als u de jaarrekening 2021 gaat invullen, zult u zien dat schermen die eerder niet zijn gebruikt al zijn voorzien van een vinkje bij "nvt". Hebt u dit scherm nodig, dan haalt u het vinkje gewoon weer weg.

